

TED ANAKARA KOLEJİ VAKFI OKULLARI
LİSESİ

SBS TEZİ

Türkiye 1926-1935 yılları arasında 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nden neden ve nasıl etkilenmiştir?

PINAR TERTEMİZ

D1129059

İÇİNDEKİLER

i) GİRİŞ.....	1
ii) TÜRKİYE'DE KRİZ ÖNCESİ DÖNEMDEKİ EKONOMİK YAPI VE KRİZE HAZIRLAYAN ETMENLER.....	2
iii) BUNALIMIN GÖSTERGELERİ VE YAŞANAN EKONOMİK DEĞİŞİM.....	4
iv) TARIMDA İSTİKRARSIZLIK VE BUNALIMDAKİ ROLÜ.....	7
v) KORUMACI POLİTİKA VE MİLLİLEŞTİRMELER (1929-1935).....	7
vi) SONUÇ.....	8
KAYNAKÇA.....	9

Araştırma Sorusu: Türkiye 1926-1935 yılları arasında 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nden neden ve nasıl etkilenmiştir?

i) GİRİŞ

1929 Ekonomik Buhranı, özellikle sanayileşmiş ülkeler olmak üzere tüm dünyayı ekonomik, sosyolojik ve politik olarak etkisi altına alan yıkıcı bir kriz olmuştur. Amerika'da patlak veren krizin sebepleri olarak Amerika'daki şirketlerin mali güçlerindeki dengesizlik, kapitalist sistem doğrultusunda ekonominin 200 kadar holdingin elinde oluşu, bankaların kötü yapılanmış olması, Amerika'nın dünya üzerinde net kreditor konumunda olması, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya ve İngiltere'den istediği tazminatların altın olarak ödenmesini talep etmesine karşın dünyada var olan altın stokunun zaten Amerika'nın kontrolünde olması, sonuç olarak da Amerika'nın verdiği kredileri geri alamaması, Avrupa'yı da etkileyen yeni ekonomik sistemin Amerika'nın krediyi kesmesiyle çöküşe geçmesi gösterilebilir. New York borsası 1928'den beri düşüş halindeydi ancak 'Kara Perşembe' olarak bilinen 24 Ekim 1929 günü borsa dibe vurmuş, 2,5 milyon hisse senedi satılmış, 4,2 milyar dolar yok olmuştur¹. Fiyatların gittikçe düşmesiyle beraber 22 gün içerisinde sanayi değerlerinde %40 oranında bir düşüş yaşanmış ve 4.000 kadar banka batmıştır¹. İşsizlik seviyesi ülkelerde %25'in üzerine çıkmış ve bu nedenle Almanya, Amerika, Fransa gibi ülkelerde toplumsal ayaklanmalar çıkmıştır¹. Siyasi olarak ise 1932'de Amerika'da Cumhuriyetçilerin, Fransa'da sağcıların iktidardan indirilmesi ve hükümet darbeleri örnek gösterilebilir. Krizin ardından 1930'lu bunalım yılları özellikle Avrupa olmak üzere faşist-otoriter rejimin yayılmasına neden olmuştur ve II. Dünya Savaşı'na ortam hazırlamıştır. Kapitalizmin yerini sosyal devlet oluşumu almaya başlamış ve "karma ekonomi" yapısı ortaya çıkmıştır. Bu dönem şüphesiz Türkiye'yi de ekonomik, toplumsal ve siyasi olarak etkilemiş ve korumacı politikaları öne çıkarmıştır. Bu makalede krizin yansımalarına ortam hazırlayan etmenler, bunalım göstergeleri, tarımda istikrarsızlık ve korumacı politikaya geçiş süreci incelenecektir.

¹ Aksoy, N. (2008). *Tarihe Yön Veren Olaylar*, İstanbul: Karma Kitapları. s:129-130.

ii) TÜRKİYE'DE KRİZ ÖNCESİ DÖNEMDEKİ EKONOMİK YAPI VE KRİZE HAZIRLAYAN ETMENLER

Osmanlı'nın ardından kurulan yeni Türk Devleti ülkeyi hem ekonomik hem siyasal hem de toplumsal anlamda refah düzeyine ulaştırmaya amaçlamış ve bir gelişim sürecine sokmuştur. 1920'li yıllarda henüz bir merkez bankası bulunmadığı için ekonomi büyüyemiyordu; ancak yabancı bankaların verdiği kısa vadeli kredilerle ekonomi genişletilmeye çalışılıyordu. 1929'a kadar Lozan Anlaşması kararları nedeniyle gümrük vergisi koyma hakkı bile yoktu. Daralan koşullara ek olarak Osmanlı'dan kalan Düyun-u Ummumiye borçlarının da baskısı vardı. Bu da yaklaşık 9 milyon sterlin kadar ek döviz talebi yaratmıştır².

Yıllar	Gayrisafi Milli Hasılat(GSMH) Büyüme Hızı(%)	GSMH'ye Oran (%)	
		Devlet Geliri	Makine+Demir- Çeliğin İthal Gideri
1926	18.2	11.5	2.0
1927	-12.8	11.1	1.9
1928	11.0	11.7	2.0
1929	21.6	11.6	2.3
1930	2.2	14.2	2.0
1931	8.7	14.5	2.1
1932	-10.7	16.8	1.4
1933	15.8	17.0	1.3
1934	6.0	19.5	2.0
1935	-3.0	18.8	1.8

Tablo 1: Sabit Fiyatlarla GSMH Yıllık artış hızı(%) ve Devlet Gelirlerinin, Makine-Demir-Çeliğin ithal giderinin GSMH'ye Oranı(%) (1926-1935)

KAYNAK: Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:45,47.

Tablo 1’de verilen bilgilere de bakıldığında GSMH büyüme hızı 1929’dan 1933’e kadar düşüşe geçmiştir. Ekonominin zayıflığının en önemli nedeni ise dışa bağlı üretim yapısı olmasıydı. Milli gelirin dağılımı %50 tarım, %8 sanayi ve kalanı hizmet olmak üzere şeklindedir. Tarım, nüfusun %80ini barındırmakta, ancak en geri yöntemlerle yapılmaktaydı². Sanayi altyapısının eksik oluşu ve dışa bağımlı yapısı, ekonomiyi zayıf kılmaktadır. Özel sektörde de sanayileşme çabası yoktur. Krize gidişi hazırlayan üretim, dış ticaret ve para etkenleri değerlendirildiğinde yine ekonomiyi zayıf kılan faktörler karşımıza çıkmaktadır. 1929 yılına gelindiğinde yabancı şirketlerin sayısı 114’e ulaşmıştır ve 15,5 milyon TL sermaye yurt dışına çıkmıştır².

Yıllar	Milyon TL		
	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi
1926	234.7	186.4	-49.3
1927	211.4	158.4	-53.0
1928	223.5	173.5	-50.0
1929	256.3	155.2	-101.1
1930	147.6	151.5	+3.9
1931	126.7	127.3	+0.6
1932	86.0	101.3	+15.3
1933	74.7	96.2	+21.5
1934	86.8	92.1	+5.5
1935	88.8	95.9	+7.0

Tablo 2: Türkiye’nin Dış Ticareti ve Dengesi (1926-1935)

KAYNAK: Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları

Krizin etkilerine hazırlayan başka bir neden ise kısa vadeli ticari kredilerin daralmasıydı ve bu da ekonominin gelişmesine bir engeldi. Her ne kadar Türkiye’nin ihracat mallarının %80’ini oluşturan tarım ürünlerinin fiyatı 1925’e kadar yükselmiş olsa da dünyadaki genel düşüşle beraber Türkiye’de de fiyatlar düşmeye başladı. Bu nedenle hem ihracat

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:51,54.

geliri azaldı hem de TL'nin dış değeri düştü². Bunun yanında kötü hava şartları ve dış ticaretin durgunluğu tarımsal üretimde azalışı da beraberinde getirdi. İthalat giderinin artmasının bir nedeni de budur. Aşar vergisinin ardından 1926'da konan yeni vergiler öncekilere göre daha kapsamlıydı ve ağırdı. Bu da özel sanayideki canlanmayı engelliyordu. Hükümet dövizle dış bankalara borçlarını ödeyemeyince moratoryum (borç erteleme) kararı ilan edilmişti. Hem 1929 krizinin yansıması hem de moratoryum kararına neden olan dönemin şartları da bu başlık altında değerlendirilebilir. Ülkemizin iklimi doğrultusunda tarıma elverişli olmasına karşılık buğday ithalatındaki artış buna bir etkidir. 1929 yılına gelindiğinde hububat ithalatı 18 milyon TL iken ihracatı sadece 5 milyon TL idi². İthalattaki bu artış spekülasyon olarak devam etmiştir. Demiryolu politikasının yarattığı döviz ve fon talebi de başka bir etkidir. Türkiye'nin bu şekilde var olan koşulları ile 1929 Ekonomik Bunalımı birleşince 1929-1933 döneminde tüketim hızla düştü. Yeniden yükseliş ancak 1935-1936 yılında olabilmıştır.

iii) BUNALIMIN GÖSTERGELERİ VE YAŞANAN EKONOMİK DEĞİŞİM

Krizin tüm dünyada olduğu gibi³ Türkiye'ye de etkisi hem dış ticaretinde hem de iç koşullarında çok yönlü olmuştur⁴. Dönemin Türkiye ekonomisinde en çok rol oynayan tarım ele alındığında ise krizden sonra Türkiye'nin ihracatçısı olduğu tarım ürünlerinin fiyatı üçte bire düşmüştür. Bunun sonucunda ihracat geliri yarılanmış, ithalat geliri de üçte bire inmiş ve iflaslar olmuştur. İthalatın kısılmasıyla beraber ithalat yapan kurumlar mal bulamamaya başlamıştır. Ürün fiyatlarının düşmesi de köyde satın alma gücünü azaltmıştır². İthalatçıların borçlarını kısa vadeli kredilerle idare etmeleri ve TL değerinin büyümesi de iflasların başka bir nedenidir. Bu dönemde önceden sterline bağlı olan TL, sterlinin devalüe* olmasıyla nedeniyle Fransız frangına bağlanmıştır. O da devalüe olmuştur ve ardından dolar da bunu izlemiştir. Dış ticaret fazlası ve yabancı paraların devalüe olması TL'nin değerini arttırmıştır. Ancak bu dönemde genel fiyat seviyesinin düşmesi paranın dolaşım hızını yavaşlatmıştır.

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:57-60.

³ Ammendola, G. (2009). "Hans J. Morgenthau, The Purpose of American Politics, and the Crisis of 1929: Some Reflections on Their Relevance Today" *American Foreign Policy Interest*, 31:245-251.

⁴ Galbraith, J.K. (İngilizceden Çeviren: Elif Nihan Akbaş) (2009). *Büyük Kriz 1929*, İstanbul: Pegasus Yayınları.

* Sabit kur sistemlerinde ödemeler dengesi açık veren ülkenin ulusal parasının dış satınalma gücünün, hükümetçe alınan bir kararla düşürülmesidir. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Deval%C3%BCasyon>)

Faaliyet Dalı	Kâr (+) veya Zarar (-) (000TL.)		
	1930	1931	1932
Ticaret Şirketleri	-498	-1042	181
Sanayi Şirketleri	799	1299	1020
Milli Bankalar	2694	2043	1688
Yabancı Bankalar	-883	-1073	-724
Maden Şirketleri	-1764	-3017	-3704

Tablo 3: Sermaye Şirketlerinde Kâr ve Zarar (1930-1932)

KAYNAK: Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, s:61

Gözlenen değişikliklerden biri de faiz hadlerinin artmış ve yeni kurumlar oluşmuştur. 1930'da Türkiye'nin kendi emisyon bankası olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası kurulmuştur. 1924'te 23 yabancı banka varken bu rakam 1933'te 10'a düşmüştür. 1923'ten 1935'e kadar ise 39 milli banka kurulmuştur.⁵ Bu durum deflasyonun* yapısal dönüşümünde millileştirme politikasının ve planlı gelişmenin bir göstergesidir. 1924'te kaldırılan Aşar Vergisi'nin yerine gelen ağır vergilerin 1929'da arttırılmasının ardından bunalımın devletin gelirlerini azalttığı gözlemlenmiş ve Buhran Vergisi ve Muvazene Vergisi uygulamaya konmuştur. Alkol, tütün, sigara kâğıdı, şeker, tuz, kibrit, petrol gibi kullanımı yaygın ürünler ise devlet tekeline alınmıştır. 1927 ve 1932 yılları gibi kötü ürün yıllarında ise ödeme olanakları daha da kısıtlanmıştır. Ürün fiyatları üçte bire düşünce ve bu durum kötü ürün yıllarıyla birleşince vergiler aynı kalsa da yükleri daha da ağır gelmiştir. Vergileri ödeyemeyip karşılığında yol yapımında çalışanların sayısı 700.000'e ulaşmıştır. Bu durum krizin sosyolojik etkisinin bir örneğidir. Bunların yanında hayvan başına alınan Hayvan Sayım Vergisi de 1929'da tekrar arttırılmıştır².

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:60-69.

⁵ Şendoğdu, A., & Öztürk, Y.E. " Küresel Krizin Büyüyen Etkisi Ve 1929 Dünya Ekonomik Buhranı Bağlılıları Işığında Türk Bankacılık Sektörü" *Journal of Azerbaijani Studies* 423.

* Genel olarak piyasada fiyatların belirli bir zaman aralığında sürekli düşüş göstermesi durumudur. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Deflasyon>)

Yıllar	Toplam Vergi Geliri(%)	Arazi Vergisi(%)	Hayvanlar Vergisi(%)	Kazanç Vergisi(%)
1926	75.0	55.5	92.2	87.4
1927	75.8	48.5	90.9	81.9
1928	74.8	41.6	88.7	78.4
1929	72.5	36.0	85.4	70.4
1930	67.8	28.0	80.7	60.9
1931	62.6	22.4	75.9	55.3
1932	62.8	19.0	68.9	46.5
1933	58.2	17.4	65.9	44.4
1934	63.2	18.6	63.9	42.6
1935	63.5	17.5	65.0	39.3

Tablo 4: Devlet Vergi Gelirlerinde Tahsilatın Tahakkuka Oranı(%) (1926-1935)

KAYNAK: Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, s:69

Krizin ekonomik bunalıma soktuğu toplumun vergileri karşılayamayışı Tablo 5'den anlaşılabilir. Devlet yaptığı uygulamalarla gelirini arttırmayı amaçlasa da kriz sonunda mal ve hizmet tüketiminde düşüş yaşanmıştır. Türkiye'de nüfus 1927'de 13,7 milyon iken bu sayı 1935'de 16,16 milyona çıkmıştır ama toplam tüketim yine düşmüştür. Kibrit, tuz ve petrol gibi yaygın ürünlerin tüketimi 1935'e kadar belirgin bir düşüş göstermiştir. 1929-1933 döneminde tüketimi artan tek ürünün et olmasının sebebi ise hayvanlarını besleyemeyen köylünün hayvanını kesime vermesidir, yani böylece arzın artışı fiyatı düşürmüştür. Ekonominin devlet kontrolüne %8'den %20'lik bir oranda geçmesi, en yaygın tüketilen mallarda ve ulaşımda kısılmaya neden olmuş ve toplumun refah düzeyini düşürmüştür. Yerel bankaların karlılığı da şu şekildedir: 1925-1926 döneminde %6 iken 1927-1929 döneminde %5'e düşmüş ve 1934'te hiç kar etmemişlerdir². Ekonomik durgunluğu ve bunalımın aşılması için izlenen politikalar devletçilik ve millileştirme yönündedir.

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:34-38.

iv) TARIMDA İSTİKRARSIZLIK VE BUNALIMDAKİ ROLÜ

1929 ekonomik bunalımının Türkiye’de bu şekilde etki göstermesinin temel kaynaklarından biri şüphesiz ihraç edilen tarımsal ürünlere olan talebin düşmesi, bunun sonucunda Dış Ticaret Hadlerindeki (DTH) şiddetli düşüş ve tarımsal istikrarsızlıktır. İhraç edilen tarım ürünlerine olan talebin azalmasının temel nedeni o dönemde ihracatın çoğunlukta Batı’ya yönelik olmasıdır. 1929 krizinde DTH’nin %50’yi aşmış ve bu nedenle ekonomi dışarı kapanmıştır². İç ticaret hadleri de tarımsal ürünler aleyhine hızlı bir gelişme göstermiştir, bu da ihraç ürünü üreten kesimlerde yoksullaşma ve işsizliğe yol açmıştır. Tarımda büyüme hızı 1926’da % 31.8 iken krizin etkisiyle bu oran 1930’da %-3.9’a kadar düşmüş, 1935’te %-6.1’e ulaşmıştır. Ziraat Bankası Köylü Kredisi 1926’da 16.3 milyon TL ‘den 1930’da 40.3’e çıkmasına rağmen daha sonraki yıllar azalmaya başlamış, 1935’te 24.5’e kadar düşmüştür². Bütçesel açık her geçen gün artmaya devam etmesiyle devlet 1930’da Rusya’dan 2 milyon sterlin, Banca Commerciale Italiana’dan 1 milyon sterlin, uluslararası bankalardan 0,5 milyon sterlin borç almıştır.² Tüm bunlar devlet eliyle ekonominin kontrol altına alınmasını, günümüz özelleştirmelerinin aksine devletçi politika olarak millileştirmeleri gerektirmiştir.

v) KORUMACI POLİTİKA VE MİLLİLEŞTİRMELER (1929-1935)

1929 ekonomik krizi tüm dünyada kapital sermayeleri sarsmış ve özel şirketler yerine ekonomide devletin rolünü arttırmıştır. Yeni kurulmuş Türkiye’nin Osmanlı borçlarını kapatma durumu, vergilerle beklenen geliri sağlayamayan devlet için de bunu gerektirmiştir. Osmanlı’nın borcu, İngiliz sterlini ve Fransız frangı devalüe olduktan sonra dolara geçince %40 oranında döviz yükünü azaltmıştır. Buna rağmen henüz TL’nin değeri yükselmemişken bütçenin yaklaşık %15’nin borçlara ayrılması gerekiyordu. Millileştirmeler düşünüldüğünde ise demiryollarına 1937’ye kadar toplamda 71 milyon TL ödenmiştir. İhracat yapısal dönüşüme uğradığı gibi bu değişim ithalatta da görülmektedir: %20 yatırım malları, %10’u hammaddeler ve kalanı da başta pamuk olmak üzere tüketim mallarıdır.² Tarımsal verimini alamayan ve geçinemeyip yoksullaşan ihracata dönük köylüler ise vergileri ödeyemedikleri gibi tefecilere borçlanmışlardır. Sonucunda da topraklarını, hayvanlarını satmışlar ve kapital birikimi sosyal bir bunalım içinde oluşturmuşlardır. Bir yandan köylü fakirleştirirken, toprak sahiplerini zenginleştirip sosyal adaletsizliği körüklemiştir. Devlet yardımının gerektiğini ithalat değerlerinden de anlayabiliriz: Şeker ithalatı 1925-1929 döneminde

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:75-82.

* Ülkeler arasındaki iki yanlı ticaret anlaşmalarının temelinde malla ödemeyi öngören bir türü. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Kliring>)

yılda ortalama 64 bin ton iken bu sayı krizden sonra 3 bin tona düşmüştür.² Tarımsal ürünlerin içte fiyatlarının düşürülmek istenmesi, takas ve kliring* sistemlerine giderek ihracatı arttırma yoluna götürmüştür. Krizin sanayileşmedeki olumlu etkisi şu şekilde düşünülebilir: Hammadde fiyatlarının düşmesi, işçilerin ucuz olması, köylünün topraktan kopması. Nitekim bu etkenler genel olarak ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Millileştirme çerçevesinde yabancı şirketlerin sayısı 114'ten 71'e indirilmiş, yabancı bankaların sayısı 23'ten 10'a düşürülmüş, yabancı madencilik şirketlerinin sayısı 6'dan 2'ye düşürülmüş, milli sanayi şirketlerinin sayısı da 12'den 20'ye çıkarılmıştır. Merkez Bankası'nın kurulması ise TL'nin II. Dünya Savaşı'na kadar en kararlı paralardan biri olmasını sağlamıştır. Bununla paralel olarak Türk Parasını Koruma Kanunu(1930) çıkarılmıştır. Bu konuda toplumsal tutum bilincini arttırmak adına İsmet İnönü 1929'da yaptığı bir konuşmada yerli malının öneminden bahsetmiştir ve 1946'dan beri 12-18 Aralık *Yerli Malı Haftası* olarak kutlanmaktadır.² Bunların dışında devlet Teşvik-i Sanayi Kanunu'ndan yararlanan kurumlara bazı kolaylıklar sağlamıştır: Belediye sınırları dışındaki bölgelerde bedelsiz arazi sağlamak, tesisleri ve arazileri bazı vergilerden ve belediye ruhsat resimlerinden muaf tutmak, işletme ve tesisler için gereken malzemelerin deniz ve demiryolları ulaşımında %30 indirim yapmak.² Devlet, krizden sonraki süreçte özel girişimlere destek sağladığı gibi 1933'de Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlamıştır.

vi) SONUÇ

1923 yılından beri temellendirilmeye çalışılan Türkiye ekonomisinin oluşum sürecinde 1929 Dünya Ekonomik Buhranı ve makalede incelenen dönemin koşulları olumsuz bir altyapı oluşmasına neden olmuştur. Bir yandan Osmanlı'nın borçlarını ödemek, bir yandan dış ve iç ticaret dengesini sağlamak isterken zaten henüz güçlenmemiş Türkiye ekonomisi bu süreçte daha da zayıflatmıştır.⁶ Krizin aşılmasındaki en büyük etken yapılan millileştirmeler ve izlenen devletçi politikadır. Ekonomik girişimde özel teşebbüsü öne çıkaran liberal sistemin zedelenmesi, özel şirketlerin de ekonomik sıkıntıya girdiğinin göstergesidir. Halen dünyada yaşanmış olan en büyük kriz 1929 Krizi'dir.^{7,8}

² Kazgan, G. (2008). Türkiye Ekonomisinde Krizler, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları. s:80-82.

⁶ Açıkgöz,Ö., & Özkan, B. (1929 Dünya Ekonomik Buhranı ve Türkiye Ekonomisine Etkileri.

⁷ <http://tr.wikipedia.org>

⁸ Tekeli, İ., & İlkin, S. (2010). Cumhuriyetin Harcı Köktenci Modernitenin Ekonomik Politikasının Gelişimi, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

KAYNAKÇA

¹Aksoy, N. (2008). *Tarihe Yön Veren Olaylar*, İstanbul: Karma Kitapları.

²Kazgan, G. (2008). *Türkiye Ekonomisinde Krizler*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

³Ammendola, G. (2009). "Hans J. Morgenthau, The Purpose of American Politics, and the Crisis of 1929: Some Reflections on Their Relevance Today" *American Foreign Policy Interest*, 31:245-251.

⁴Galbraith, J.K. (İngilizceden Çeviren: Elif Nihan Akbaş) (2009). *Büyük Kriz 1929*, İstanbul: Pegasus Yayınları

⁵Şendođdu, A., & Öztürk, Y.E. " Küresel Krizin Büyüyen Etkisi Ve 1929 Dünya Ekonomik Buhranı Bağıntıları Işığında Türk Bankacılık Sektörü" *Journal of Azerbaijani Studies* 423.

⁶Açıkgöz, Ö., & Özkan, B. (1929 Dünya Ekonomik Buhranı ve Türkiye Ekonomisine Etkileri.

⁷http://tr.wikipedia.org/wiki/1929_D%C3%BCnya_Ekonomik_Bunal%C4%B1m%C4%B1 (İndirildiđi Tarih:04-02-2011)

⁸Tekeli, İ., & İlkin, S. (2010). *Cumhuriyetin Harcı Köktenci Modernitenin Ekonomik Politikasının Gelişimi*, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.